

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK ÉS
ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA.

SZERKESZTŐ:

BEDŐ ALBERT,

ORSZÁGOS FŐERDŐMESTER.

FŐMUNKATÁRS:

DIVALD ADOLF.

HUSZONHARMADIK ÉVFOLYAM.

I—XII. FÜZET.

1884.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN.

Ára egy évre, azok számára, kik az Országos Erdészeti-Egyesületnek nem tagjai 8 frt. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 150 frtot alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítvány kamat beküldése mellett ára 3 frt. Rendes tagoknak a 8 frt évdíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Könyvárusoknak százalék nem adatik, valamint egyes füzetek sem adatnak el.

BUDAPESTEN, 1884.

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMNYOMDÁBÓL.

Az „Erd. Lapok“ 1884. évfolyamának tartalma.

Oldal.

A delibláti homok-kötésről. Irta: Illés Nándor, m. kir. főerdőtanácsos . . .	1
Uj famagasság- és vastagságmérő. Közli: Imre Dénes, m. kir. erdész. (Rajzokkal)	15
Titkári jelentés az Országos Erdészeti-Egyesület 1883-ik és 1884-ik évi közgyűlésén. Előadta: Horváth Sándor	21, 843
Jelentés az „Erdőhasználatlan“ kézikönyvére hirdetett pályázat eredményéről .	35
A futóhomok megkötéséről szóló, „Mesterünk a természet, tőle tanuljunk“ jeligéjű pályaműnek bírálata	42
Egyesületi közlemények. (Az Országos Erdészeti Egyesület 1883. évi deczem- berhó 23-án, 1884. évi márcziushó 10-én, májushó 23-án és juliushó 28-án tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve) . 43, 235, 535, 709	43, 235, 535, 709
Az Országos Erdészeti Egyesület 1883. évi decemberhó 29-én Budapesten és 1884. évi szeptemberhó 15., 16 és 17-én Pécsen tartott rendes köz- gyűlésének jegyzőkönyve	52, 857
Az ország erdőségeinek kataszteri tiszta jövedelme. Közli: (B.)	73
L a p s z e m l e. A „Tharander Forstliches Jahrbuch“. Észrevételek a simafenyő alkalmazásáról. Egy új neme a lucz- és jegenyefenyő csemete kertekben előforduló fagykároknak. A viscum album L. elterjedése, termőhelye és erdészeti jelentőségéről. A „Forstwissenschaftliches Centralblatt“ . 76—87	76—87
Adatok az „Erdészeti műszótár“-hoz. Írták: Ziegelhoffer Mihály, uradalmi erdész, dr. Borbás Vincze, Vadas Jenő, Erdődi György, Figura József, Vadas Jenő, m. kir. erdész . 88, 250, 437, 623, 787	88, 250, 437, 623, 787
A fapiacról (B.) . 91, 189, 268, 357, 439, 551, 625, 718, 790, 946, 1040, 1129	91, 189, 268, 357, 439, 551, 625, 718, 790, 946, 1040, 1129
K ü l ö n f é l é k. Kitüntetés. Érdekes levél az alföldi fatelepitési kísérletekről. Bogyószedés utáni kereset. Másfél szikü dió. Svéd- és Norvégország fakereskedelme. Az erdci fák hőmérséklete mellmagasság- és a koro- nában. A faburkolat. A tölgy tartósságáról. Uj könyv. „Mezőgazda-sági Szemle“. Az „Erdőőr“ czimű szakkönyv. Czimadományozás. Változások az erdészeti szolgálat körében	96—103
Felhívás az erdőbirtokosokhoz	104
Tájékoztató a kiállítók részére	104
Erdészeti rendeletek tára	105, 195, 367, 457, 561, 641, 803

*

	Oldal.
Az Orsz. Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések	107, 197, 284, 369, 459, 564, 643, 728, 809, 955, 1052, 1143
A szlavoniai tölgyfa-fürészüzletről. Irta: T a v i Gusztáv, m. kir. erdész. (Rajzokkal)	121, 218
Az elkarszotosodás okai. F r a n g e s S. tanulmánya után közli: J. L a v o t h a Albert	135
Az erdészet 1884. évi költségvetése	142
Dendrologiai apróságok. Dr. B o r b á s Vinczétől	152
L a p s z e m l e. Gayer Károly. Dr. Judeich nyilatkozata a német favám-kér- désről. A lucz-, jegenye- és vörösfenyő-kéreg cersavtartalmáról	163—172
Az erdők urai. Közli: M a d e r s p a c h Viktor	174
K ü l ö n f é l é k. Eukalyptussal tett kísérletek. A kutyabenge (Rhamnus fran- gula) kérge. Az egybibés galagonya alakkörének még egy tagja. A fran- czia köztársaság. Erdőtelepitések Mexikóban. Nemzetközi erdészeti kiál- lítás. Különös erdőkárosítás. Agancsos őztehén. „Erdészeti Zsebnaptár“. „Erdészeti Rendeletek Tára“. Változások az erdészeti szolgálat körében. Halálozás	189—194
Kísérletek az épületfák ruganyosságai s szilárdsági viszonyainak megvizsgálá- sára. Irta: S z é c s i Zsigmond, m. kir. erdőakadémiai tanár	210
Adatok a fürészület és zszindelytermelés köréből. Irta: B e l h á z y Jenő, m. kir. erdőtitkár	225
Egyszerűsített számítási módok az átmérő, kerület és körlap kiszámítására. Közli: B e l h á z y Emil, kir. főerdőfelügyelő	231
L a p s z e m l e. Az élőfák ágainak lenyeséséről. Az áterdőlés befolyása a bükk növekvésének menetére. A „Forstwissenschaftliches Centralblatt“	250
Vidéki levél. Közli: B i n d e r József, vár. erdőmester	266
K ü l ö n f é l é k. A fiatalosok megvédése a vad lerágása ellen. Bükk vasuti ászokfák. Rovarkárok. A bécsi felsőbb földművelési iskoláról. Országos ipar- és erdészeti kiállítás. Magyarország gombái. A világ legidősebb fája. Muzsdalyfa. Az osztrák erdészeti kongresszus. Változások az erdészeti szolgálat körében. Magyarosodunk	275—284
A havasi fenyő (Pinus cembra L.) növekvése a magyar kincstár lipómegyei uradalmában. Irta: N a g y Károly, m. k. segéd-erdőrendező	297
Megjegyzések a fák mérésére ajánlt új műszerre. Irta: M a n d e l i k Dániel, m. kir. erdőmester	307
Magyarország 1883-ik évi fakivitele Szerbiába, Romániába és Bulgáriába. Közli: T i g e r m a n n Sándor	314
A Jura-hegységi fák súly- és térfogat apadása a nyers állapottól kezdve egész a megszenült állapotig. Közli: S z é c s i Zsigmond	320
Az erdei fák régi magyar nevei. Irta: S z e r é m i	322, 417
A törpe puszpángról, Polygala Chamaebuxus L. Irta: B o r b á s Vincze	338
L a p s z e m l e. Erdőégés ellen biztosító egyesület. „Vágásos- vagy szálaló gazdaság“. A „Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen“. A vadgesztenye csavaros növéseéről	342—351

A pálmák és tülevelűek. Dr. Goeze Edmund után közli Izsébfalvi Lavotha Albert	351
Külföldiek. Új erdészeti könyv. Vasuti kocsikerekek papiranyagból. A vasrozda rontja a fát. Németország vasuti talpfa szükséglete. Kérelem az erdész közönséghez. Villamos lőfegyver. A henyefenyő egy ellensége. Elejtett vadak. A fát keményebbé lehet tenni. A schladmíngi kerület vadászata. Az „Erdészeti Zsebnaptár“. Változások az erdészeti szolgálat körében. Magyarosodunk	358—366
Az állami erdővásárlást tárgyazó törvény	377
Az idegen fanemek megtelepítéséről hazánkban. Irta: Marosi Ferencz, m. kir. erdész	384
Felhordó készülék delejtű nélkül. Szerkesztette és ismerteti: Pető Lajos, kir. alerdőfelügyelő. (Rajzzal)	405
A vizmosások kártékonyaságáról, mint a könnyelmű és meg gondolatlan erdőtarolás kifolyásáról. Irta: Roxer Vilmos m. k. kat. erdőbecslési felügyelő	409
Régi faipar-czikk új alakban. Közli: Szécsi Zsigmond. (Rajzzal)	415
Lapszemle. Az áteredőlés befolyása az erdei fenyő növekvésének menetére. A „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“. Az ültetés módjának befolyása a lúczfenyő növekvésére	428—436
Külföldiek. Amerika fabősége és fatermelése. A vörösfenyő tenyésztésének kérdéséhez. Az 1883. évi famag-termésről. Magtalanok-e mindég a teljes rózsák? A medve mint erdőkárosító. Bécs vadhus fogyasztása. Vadászati kiállítás képekben. Farkasok és viperák pusztítása Franciaországban. Szalmafonatok, hordók, ládák stb. vízáthatlanná tétele. Vadpatak-szabályozások és erdősítések Tirolban. A petroleum mint fakonzerváló szer. Kinevezés. Czimadományozás. Változások az erdészeti szolgálat körében. Magyarosodunk	446—456
Adományok a „magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyezési alapja“ jarára	458
A douglas fenyő fájáról. Irta: Tomcsányi Gusztáv, m. kir. erdőmérnök	473
Közlemények a kötéltergetyűk köréből. Irta: Szécsi Zsigmond	480
Az 1884. évi osztrák erdészeti kongresszus. Közli: Kovács Géza	488
A fák ikergyümölcséről. Irta: Borbás Vincze	497
Nyilatkozatok az állami erdővásárlást tárgyazó 1884. évi XXVI. törvény-czikkéről	503
Lapszemle. Csonkitott tölgycesmeték ültetéséről. Ujabb termési táblák az erdei fenyő számára. Az Elater álcák is erdőpusztítók. A Chermes szaporodását a természet korlátozza	527—535
Felhívás az 1884. évi erdészeti államvizsgák tárgyában	552
Hirdetmény a folyó 1884. évben megtartandó erdészeti államvizsga tárgyában	552
Külföldiek. A Wellingtonia gigantea elnevezéséről. Új elmélet a viharok keletkezéséről. A havasi fenyő (p. cembra) magjának gyűjtéséről Franciaországban. Az „Erdőhasználatlan“. Az ákácza tartóssága. A karók	

tartósságáról. A selmeczi m. kir. erdőakadémiáról. Változások az erdészeti szolgálat körében. Magyarosodunk	553—560
Lúc- és jegenyefenyő erdeink fajának értékesítéséről. Irta: Podhradzsky András, Coburg hercegi erdőmester	577
Új összeadó készülék. Szerkesztette és közli: Csiby Lőrincz, m. kir. erdőrendező	592
Erdőink hajdan és ma. (Erdészettörténeti tanulmány Jakab Elektől)	599, 676
Az ornithologiai congressus Bécsben. Irta: Kovács Géza	610
Lapszemle. Az élőfák ágainak lenyeseése. A fagnak hatása az északi mérsékelt égöv erdei faira	615—623
Hirdetmény a folyó 1884. évben megtartandó erdőőri szakvizsgák ügyében	630
Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület 1884-dik évi közgyűlésére	631
Különfélék. Kiténtetés. Franciaország faüzlete. Ausztria-Magyarország fakivitele Németországba. A franciaországi erdősitések méltatása. A kőris, mint az eucalyptus helyettesítője. Az electricus fény befolyása a növény tenyésztetre. Óvszer tűz ellen A vasuti töltések beültetése. A kötelek tartósakká tétele. Nemzetközi halászati konferencia Bécsben. „Erdőhasználatlan“. Magyarosoduk Figyelmeztetés	634—640
Románia erdeiről és faüzletéről. Irta: Abrudbányai Béla, m. kir. erdőtanácsos	657, 751
A coniferák dugványozás utján való szaporításáról. (Rajzzal.) Irta: Pető Lajos, kir. alerdőfelügyelő	673
Adatok a befásítás történetéhez. Irta: Rodiczky Jenő	685
Lapszemle. A szénfa vágások jelentősége. Az ültetés ideje. Erdészeti tárgyalási napok. Nem lopás	697—709
Figyelmeztetés az Országos Erdészeti Egyesület f. évi közgyűlésén résztvenni szándékozó tszt. egyesületi tagokhoz	719
Hirdetés a szeged-királyhalmi erdőőri szakiskolába felveendő növendékek tárgyában	720
Különfélék. A szilvág csirázásának ideje. A lucz- és erdei fenyő szilárdsága. A steiri országos kiállítás. A kosárfonó fűz művelése az osztrák vasutak mentén. Gyephamu előállítási költségei. A szelid gesztenyének egy betegsége. A májusi fagyok. A vadpatak-szabályozás mint köteles tantárgy. Szőlőkarók és oszlopok tartóssá tétele. Zsirfoltok kivétele papirosból. Zöld dióhéj mint szoba padló színező anyag. Kulturmérnöki tanfolyam	722—727
Gróf Tisza Lajos elnöki beszéde az Országos Erdészeti Egyesület 1884. évi rendes közgyűlésén	741
A szelid gesztenyéről. Irta: Illés Nándor, kir. főerdőtanácsos	769
Fajsúly és tűzi hőérték meghatározások. Közli: Mikó Béla, m. kir. vegyelemző	780
Lapszemle. A vízáradások és erdők kérdéséhez. Az erdei fák gesztelválásáról	782—786
Felhívás	795

Külö n f é l é k. A hang hallhatósága. A porosz államerdők költségvetése. Bécs vadhus fogyasztása az 1882. és 1883-dik években. Az eberswaldei akadémiáról. A villám gyújtó hajtásáról. Uj puskapor. Német birodalmi törvényszéki döntvények. A hó hatása a talaj termékenységére. Fatuskók irtása. A penész eltávolítása falakról és fatárgyakról. Óriási vadgesztenyefa	796—802
A szelid gesztenye erdőgazdasági jelentőségéről. Tomcsányi Gusztáv m. kir. erdőmérnökötől	821
L a p s z e m l e. Az előserdény erdőgazdasági jelentősége tiszta és elegyes állabok telepítésénél és alakításánál. A hőmérsék befolyása néhány tülevelű magjának csirázására. A napfényt kereső fanemek alátelapítéséről	918—931
Közgyűlésünk Pécsett. Közli: Illés Nándor	931
Pályázat	948
Pályázati határidő meghosszabbítás	948
Külö n f é l é k. Az idei erdei famagtermésről. Az erdészeti szolgálat szervezéséről. Vasuti talpfák telítéséről. Fűztenyésztés a vasuti töltések védelmére. Uj készülék erdei famagvak vetésére. A gusswerki cs. kir. erdő-óri iskola. „Erdészeti Zsebnaptár“. Magyarosodunk	949—955
A selmeczi m. k. erdőakadémia reformálásáról. Fekete Lajos m. k. erdőtanácsos és akadémiai tanártól	969
Pécs környékének erdőgazdasági viszonyairól. Girtl Vincze főerdésztől	988
Az amerikai fűrészüzlet kérdéséhez. Irta: Belházy Jenő, m. kir. erdőtítkár	998, 1087
A kör uj beosztása. Közli: Chrismár Otto, akad. tanár	1007
A fűrészpor egy uj felhasználási módja. Közli: Péch Dezső, m. k. erdész	1010
L a p s z e m l e. Az erdei fenyő-csemeték tűhullásának okáról. A havasi fenyőmag eltartása és csiráztatásáról. Az első gyéritésről	1013—1018
Az erdőóri szakvizsgák	1019, 1107
Vadászati tárcza. (Rezső trónörökös Ő Fensége görgényi vadászata). Közli: Pausinger József	1032
Külö n f é l é k. Ujabb jelentés a tülevelű fák magterméséről. Ausztria-Magyarország nemzetközi fakereskedése. Magyar szálló. A különféle talajnek viszonylagos melegvezető képessége. Fatapéták. A vakondok elűzése csemetekertekből. A házigomba kiirtása. Vizi építéseknel. Vihar károk. A világosság befolyása a csirázásra. Az elültetett burgonya megfonnyasztásának hatása a termésre	1047—1052
Előfizetési felhívás az „Erdészeti Lapok“ 1885. évi. vagy huszonnegyedik évfolyamra	1065
Észleletek az erdei fenyőcsemeték tűhullása körül. Irta: Mandelik Dániel, m. k. erdőmester	1067
Wagner Róbert stuttgarti mérnök szabadalmazott zsebszintmérője. (Rajzokkal). Közli: Chrismár Ottó, akadémiai tanár	1073

	Oldal.
A mézga képződése a fában s ennek élettani jelentősége. Közli: dr. Dietz Sándor	1078
L a p s z e m l e. Szél és erdő. Miként lehet rövid tömött gyökérszerű tölcsemetéket nevelni. A fatest változásai a kor növekedésével és az évgyűrű szélességének befolyása a fa minőségére	1095—1106
Az 1884-ik évi erdészeti államvizsgák	1116
Vadászati tárcza. Közli: K. és —s —r.	1118
Vidéki levél. Irta: P é c h Dezső, m. kir. erdész	1125
Felhívás az erdőbirtokosokhoz	1130
K ü l ö n f é l é k. Rosa Bedői. A szelid gesztenye előjveteléhez hazánkban. Statisztikai adatok a németországi erdőkről. A württembergi állami erdők 1882. évi eredménye. A khinaiak és az erdők. Központi csemetekert havasi fenyő névelésére. A növények megmérgezése. Történelem előtti kori erdők. Papirgyártás Amerikában. Az esővíz behatolása a talajba. Fekete szarvas. „Erdészeti Zsebnaptár“. Változások az erdészeti szolgálat körében	1131—1142
Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai 1884-ben	1149